

Microkrediet eerste stap naar een zelfstandig bestaan.

Het ontstaan van microkrediet

Al in 1976 zette de hoogleraar economie Muhammad Yunus uit Bangladesh een speciale bank op waar arme mensen een klein geldbedrag konden lenen: de Grameen Bank. Hij bewees hoe effectief microkredieten zijn voor de bestrijding van armoede. In 2006 ontving hij voor zijn succesvolle levenswerk de Nobelprijs voor de Vrede.

Waar banken niet thuis geven...

Aan ondernemingszin is bij mensen die in armoede leven vaak geen gebrek. Wel aan geld. Een kleine lening kan voor hen het verschil maken.

Meestal zijn enkele tientallen euro's al genoeg om een eigen bedrijfje te beginnen zoals kippen of koeien houden, tassen maken, een eethuisje.

Maar bij een bank kunnen deze ondernemende mensen zelden terecht. Omdat ze geen onderpand hebben. Omdat ze vrouw zijn. Of omdat een 'gewone' bank geen brood ziet in al die kleine klanten met luttele kredietbedragjes. Of omdat arme mensen veelal niets in onderpand kunnen geven aan een bank. Soms is er in de omgeving niet eens een bank.

Keurig afgelost

Microfinanciering is dan een uitkomst. Oxfam Novib voorziet inmiddels rond de 200 partnerorganisaties voor microfinanciering van een werkkapitaal van samen zo'n 38 miljoen euro. De organisaties gebruiken dit kapitaal om microkredieten te verlenen. Er staan via de organisaties die Oxfam Novib ondersteunt bij meer dan 3,5 miljoen mensen microkredieten uit.

Ook al betreft het arme mensen, toch worden de leningen vrijwel altijd keurig afgelost. De partnerorganisaties hoeven maar weinig af te schrijven vanwege wanbetaling. Het afgeloste geld wordt opnieuw als microkredieten uitgezet. Daarmee kunnen weer nieuwe mensen een bedrijfje beginnen en hun armoede te boven komen.

Ook opleidingen

Veel van onze partnerorganisaties geven niet alleen leningen, ze zorgen ook voor trainingen en opleidingen. Bijvoorbeeld over koeien houden, marketing en nieuwe landbouwtechnieken. Sommige partners geven ook cursussen in gezondheidszorg.

Werkwijze Oxfam Novib en haar partners in microkrediet.

Om als partnerorganisatie succesvol te zijn in microfinanciering is een gedegen aanpak nodig. Deze aanpak bestaat uit het verlenen van een A-, B- of C-status.

Partnerorganisatie met A-status:

Bij het opstarten van een microfinancieringsorganisatie komt heel wat kijken. Als eerste moet er natuurlijk een gedegen projectvoorstel in de vorm van een bedrijfsplan zijn. Hierin moet duidelijk staan wat de aanpak is, welke middelen nodig zijn, het aantal mensen dat wordt bereikt en de resultaten die geboekt gaan worden.

Bij partnerorganisaties met een A-status gaat het altijd om risicovol kapitaal. Oxfam Novib werkt immers in de meest fragiele staten waar mensen gemiddeld minder dan 2 dollar inkomen hebben. Investeerders zijn doorgaans niet geïnteresseerd in deze gebieden omdat er op korte termijn geen winst is te behalen.

Deze startende partnerorganisaties krijgen altijd een gift van Oxfam Novib. Dit omdat de partner de eerste drie jaren meestal niet kostendekkend werkt.

Deze donatie wordt gebruikt voor:

- het opzetten van een structuur zoals kantoorruimte, personeelsbestand, computerinfrastructuur, controlesystemen en dergelijke.
- het formeren van klantengroepen. Veelal zijn dit groepen vrouwen die met elkaar sparen en een lening aangaan bij de partnerorganisatie. Zo kunnen ze van elkaar leren en samen de lening ook weer afbetalen.
- het geven van trainingen in bijvoorbeeld boekhouding, maar ook in het houden van vee en het aanbieden van producten op de lokale markt. Op die manier kunnen mensen voldoende inkomen opbouwen voor voedsel, een dak boven je hoofd, schoolgeld voor kinderen en voor een bezoek aan de dokter als dat eens nodig is.
- leningskapitaal voor de klanten. Vaak krijgen klanten naast een training eerst een kleine donatie van een paar euro. Zo kunnen zij ervaren hoe ze winst kunnen maken, zonder dat ze gelijk vast zitten aan een lening. Niet iedereen is "ondernemer", en sommigen kunnen beter in dienst komen van een dorpsgenoot die meer zakelijk inzicht heeft.

Partnerorganisatie met B-status:

Een partnerorganisatie met een B-status ziet Oxfam Novib als een middenmoter. De partner heeft een B-status als zij kostendekkend werkt en wellicht al winst maakt. De gift is niet meer nodig en de partner kan geld lenen vanuit het Oxfam Novib Fonds. Dit wordt beheerd door Triple Jump en is een goedkope lening die vaak in vreemde (locale)

valuta terug betaald mag worden. Oxfam Novib draagt het eventuele verlies bij inflatie. Als de partner al zo succesvol is dat hij kan uitbreiden naar nieuwe gebieden, dan kan hij hiervoor weer een donatie krijgen. Zo wordt bereikt dat het werk van de partner zich als een olievlek over het land verspreidt.

Partnerorganisatie met C-status:

Een partnerorganisatie met een C-status is een volwassen Micro Financierings Instantie (MFI). Deze partners hebben voldoende omzet, werken kostendekkend en hebben inmiddels zo'n volwassen structuur dat ze duurdere leningen aan kunnen op de internationale markt. Deze partnerorganisaties hebben geen behoefte meer aan donaties en zijn klant bij Triple Jump of reguliere banken. Soms ontvangen deze partners nog wel een donatie, bijvoorbeeld als zij zich richten op een doelgroep die Oxfam Novib belangrijk vindt – zoals plattelandsvrouwen – of voor een bepaald project.

Partnerschap met de ASN Bank en Triple Jump

- Samen met de ASN Bank hebben we het ASN-Novib Fonds opgericht, een investeringsfonds dat in C-status microfinancieringsinstellingen in arme landen belegt. Het gaat hierbij om leningen waarbij de waarde in harde valuta als dollars terugbetaald moet worden. Het inflatierisico ligt bij de partnerorganisatie.
- Met een derde partij hebben we Triple Jump opgezet. Zij beheert onder andere het ASN-Novib Fonds en het Oxfam Novib Fonds en investeert in ontwikkeling.